

LANDELIJKE VLINDERDAG 1991

op 13 april in Congrescentrum Reehorst
in Ede

Thema: Halve eeuw trekvlinder onder-
zoek in Nederland

Samen met de Nederlandse Entomologi-
sche Vereniging, Trekvlinderregistratie Ne-
derland, het Instituut voor Taxonomische
Zoölogie in Amsterdam en de Stichting Ti-
nea, organiseert De Vlinderstichting een
symposium over het trekvlinderonderzoek.
Het Trekvlinderonderzoek in Nederland ju-
bileert. Vijftig jaar worden jaarlijks door
vele medewerkers waarnemingen verza-
meld. De heer B.J. Lempke heeft dit onder-
zoek gedurende deze lange periode ge-
coördineerd.

Verschillende sprekers zullen op 13 april in-
gaan op het trekvlinderonderzoek in bin-
nen- en buitenland. Daarnaast komen ook
de onderzoeksprojecten en de nieuwe ont-
wikkelingen van De Vlinderstichting aan de
orde.

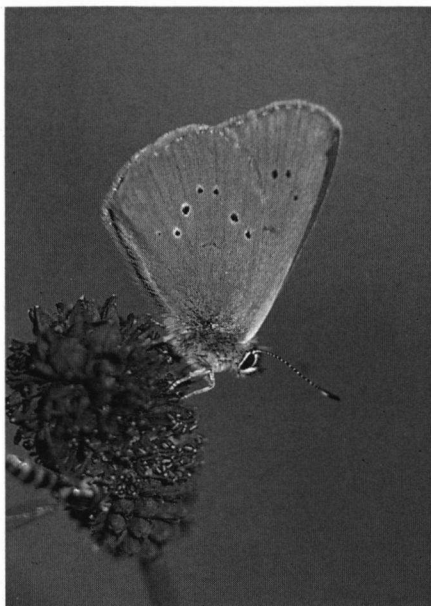
De kosten voor de trekvlinderdag inclusief
koffie en thee, zullen f 15,- bedragen voor
medewerkers, leden en donateurs van de
organiserende organisaties en f 25,- voor
niet aangeslotenen. Noteert u alvast: 13
april 1991, Trekvlinderdag in Ede. U kunt
zich opgeven door overschrijving van het
verschuldigde bedrag op gironummer
513.44.25 t.n.v. De Vlinderstichting te Wa-
geningen, onder vermelding van Landelijke
Vlinderdag 1991.

VLINDERSTAND VEENWEIDEGEBIED ALARMEREND

De vlinderstand in het Veenweidegebied
rond Nieuwkoop is hardhollend achteruit
gegaan. Dit is de konklusie van een korte
inventarisatie die De Vlinderstichting aldaar
heeft uitgevoerd. Van enkele zeldzame
soorten, zoals de Zilveren maan en de
Aardbeivlinder zijn slechts enkele vlinders
gezien. Maar ook veel algemenere vlinders
bleken op veel plaatsen te ontbreken.

De situatie is slecht, doch zeker niet hope-
loos. Door het gebied anders te gaan behe-
ren en bij de inrichting van het landschap
rekening te houden met de eisen van vlin-
ders, is veel kwaad te compenseren. Even-
tueel kan aan herintroductie worden ge-
dacht bij soorten die vanzelf niet meer te-
rug kunnen keren. Herintroductie kan ech-
ter alleen, als het leefgebied van de vlin-
dersoort in kwestie voldoende is hersteld.

Volgend jaar gaat het Regionaal Projekt
Veenweide van start. De inventarisatie is
in dat kader uitgevoerd. Samen met plaat-
selijke natuur- en milieuoorganisaties en

Donker pimpernelblauwtje op Pimpernel.
Foto Kars Veling

overheden, zal een aanzet gegeven wor-
den voor een vlindervriendelijke inrichting
en beheer van het waardevolle veenweide-
gebied. Overleg is al gaande met Staats-
bosbeheer, Natuurmonumenten, het Zuid-
hollands Landschap, het Stichts Land-
schapsbeheer, de Direktie NMF van het mi-
nisterie van Landbouw, Natuurbeheer en
Visserij, diverse IVN-groepen en natuur-
en milieuedukatieve diensten in de provin-
cies Utrecht en Zuid-Holland.

TWEE PIMPERNELBLAUWTJES TERUG IN NEDERLAND

Als alles goed gaat, fladderen volgend jaar
in het Brabants natuurreservaat de Moer-
putten twee voor Nederland nieuwe dag-
vlindersoorten, het Pimpernelblauwtje en
het Donker pimpernelblauwtje. In de jaren
zeventig zijn deze soorten hier uitgestor-

ven, door herintroductie proberen we ze
weer terug te krijgen.

Na veel voorbereidend onderzoek vertrok-
ken Jan van der Made en ondergetekende
afgelopen zomer op 25 augustus naar het
zuiden van Polen om daar de vlinders voor
de herintroductie te halen. Tijdens onze
reis zagen wij weinig hooilanden met de
waardplant Grote pimpernel en geen
blauwtjes. Wij waren dan ook zeer ver-
baasd toen Michal Woyciechowsky ons het
beekdal liet zien waar de dieren vlogen.
Dit beekdal is enkele kilometers lang en
tussen de 200 en 500 meters breed. Naast
verschillende typen van hooilanden met de
Grote pimpernel en enkele graanakkers
waren er beekbegeleidende ruigtes en
rietvegetaties, droge rivierduintjes met tijm
en alle overgangen daartussen. Het hele
beekdal is eigendom van verschillende
boeren en wordt door hun gebruikt.

Op de hooilanden vlogen honderden Pim-
pernelblauwtjes en Donkere pimpernel-
blauwtjes, daarnaast Bruine zandoogjes,
Luzernevlinders, Zilveren Maan, Kleine pa-
relmoervlinder, Purperstrepparel-
moervlinder, Bruine vuurvlinder en af en
toe een Koninginnepage. Helaas wordt dit
prachtige beekdal bedreigd door het uitdij-
ende Krakow. Steeds meer hooilanden
worden drooggelegd voor de bouw van hui-
zen. In ieder geval was het geen probleem
om de benodigde aantallen blauwtjes te
vangen. Zij werden in kartonnen doosjes in
een elektrische koelbox naar Nederland
vervoerd.

In de Moerputten werd de kostbare lading
vrij gelaten. Hiervoor werd een kleine hap-
pening in de Moerputten georganiseerd
waar de heer Pieters van de Directie Na-
tuur, Milieu en Faunabeheer van het Mini-
sterie van Landbouw, Natuurbeheer en Vis-
serij de vlinders zelf zou laten vliegen. Ver-
der waren de betrokken personen van
Staatsbosbeheer, de gemeenten in de om-
geving, het Consulentenschap NMF Brabant
en enkele journalisten gekomen. Na de toe-
spraken van Jan van der Made en meneer
Pieters trokken we dus het veld in, waar
de vlinders onder gordijnen kaasstolpen op

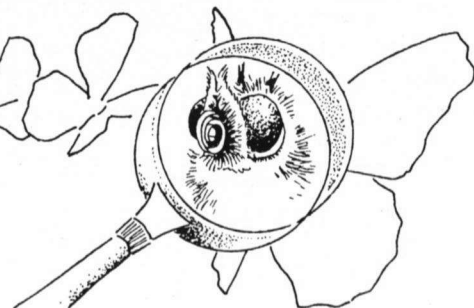
AGENDA

LEZINGEN

15 november	Geldermalsen	13.30 u.
23 november	Maarn	20.00 u.
26 november	Gorkum	20.00 u.
11 januari	Elst (Gld.)	20.00 u.
10 maart	Rhenen	11.00 u.
19 maart	Kesteren	20.00 u.

Ons Huis, Herm. Kuykstraat; Maatsch. tot
Nut van het Algemeen
Ned. Hervormde Kerk, Kapelweg; Vereniging
Maarsbergen Natuurlijk
Chr. Midd. Landbouwschool; KMTP
KMTP Over-Betuwe, St. Maartenstraat 34,
'Onder de Toren'
Stichting Ouwehand Educatie
KMTP Midden-Betuwe, Industrieweg 4,
Lagere Agrarische School

Van 't onderzoek

hun vrijlating wachtten. Voor iedereen was het een grote verrassing te zien hoe de vlinders eerst als een blauwe wolk om me-
neer Pieters heen uitzwermden en dan op de Pimpernel-planten in de omgeving landden. Terwijl ze gingen zuigen, lieten ze zich gemakkelijk fotograferen.

De vlinders echter zijn meteen begonnen, het terrein te verkennen. De eerste dagen hebben ze zich over alle graslanden met Grote pimpernel uitgespreid, daarna waren duidelijke concentraties op bepaalde plekken te zien die blijkbaar bijzonder geschikt voor de blauwtjes waren. Vanaf de eerste dag werden ook al eitjes afgezet, zodat in ieder geval het begin voor een vervolgeneratie al gemaakt is.

Dit jaar is gevolgd, hoe de pimpernelblauwtjes de Moerputten langzaam maar zeker hebben veroverd. Verder is aandacht besteed aan hun gedrag, de ecologie van de waardplant Grote pimpernel en de levenswijze van de rupsen. Maar volgend jaar wordt het pas echt spannend, als duidelijk wordt of de vlinders succesvol hebben kunnen overwinteren en er een start gemaakt is met een nieuwe populatie. Als de herintroductie gelukt is wordt de nieuwe populatie minimaal vijf jaar intensief gevolgd. Laten we maar duimen dat het zover zal komen!

Irma Wynhoff